СЦЕНАРИЙ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ
“ОРГАНИЗИРАНЕ НА СЪБИТИЕ ЗА ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ НА ОБЩИ ТРАДИЦИИ И ОБИЧАИ: ПЪРВИ ОБЩИ НАРОДНИ ОБИЧАИ|: “ГЕРГЬОВДЕН” И “ХЪДЪРЛЕЗ”

ДАТА: 21.06.2018г., 22.06.2018г, и 23.06.2018г.

МЯСТО: Конферентна зала ”Клуб на Културните дейци”, “Газстроном Кетъринг” ЕООД

НАЕМ ОБОРУДВАНЕ И МУЗИКАЛНО ОФОРМЛЕНИЕ: “Газстроном Кетъринг” ЕООД

СЦЕНИ: “Сдружение Младежта в действие”

КОСТЮМИ: “Сдружение Младежта в действие” и автентични костюми, собственост на ч-ще „Нов път 2011”, ч-ще „Искра 1926” и самодейците от гр. Мерич - Турция

УЧАСТНИЦИ: 20 участника от Народно читалище „Нов път 2011”, България, 20 участника от Народно читалище „Искра 1926”, България, 20 участника от Община Мерич, гр. Мерич, Турция

РЕЖИСЬОР: Делчо Тодоров , “Сдружение Младежта в действие”

СЦЕНАРИЙ: Калинка Монева, “Сдружение Младежта в действие”

ЕКИП ОТ АКТЬОРИ: “Сдружение Младежта в действие”

Първа част:

В залата звучи автентична песен /на запис/, която съпровожда „ладуването”. От входната врата на залата, влизат една след друга 12 моми, облечени в автентични за региона народни носии. Те са самодейки от двете читалища по 4 момичета и 4 от гр. Мерич Турция. Народните носии са с преобладаващ червен цвят. Момичетата от Мерич са облечени в националните си костюми – червени шалвари със златни шевици и елеци със златни шевици, червени кърпи със златни шевици и бели ризи. На главите си всички 12 момичета имат венци от бръшлян и други цветя и билки. Първата мома води и прави път към сцената, втората мома носи ритуално /много внимателно и вдигнато на нивото на очите й/ медно котле с вода. Най-накрая върви малката самодейка Калина, която е на 9 години. Щом се появят в залата, музикалният оформител обира музиката и настава пълна тишина. Момичетата вървят бавно и съсредоточено, без никаква музика и никакви разговори между тях, защото водата, която носят е „мълчана вода”. Качват се на сцената. Оставят менчето по средата й, така, че да имат място да направят полукръг. Сядат около менчето, с лице към зрителната зала.

По-малко момиче, облечено в бяла везана селска риза, сяда непосредствено зад менчето с лице към зрителната зала. Тогава момите запяват песента „Изгряла ми е мартената мехчина”.

/времетраене на песента – 3 минути/.

Когато песента свърши:

Момиче 1: Слава Богу, издържахме, ни нарушихме мълчаниито и съм сигурна, чи тоз път мълчаната вода ша ни казува истината. А и ква песня й изпяхме на водата!

Момиче 2: Истината, истината. Ти си я знаеш истината. Ша са винчаиш за Кольо търговчето, дето в Одрин на пазар ходи, гердан да ти купи.

Момиче 1: Стига и ти с тоз Кольо. Не ща аз Кольо. Мене гердан ми не трябва. Сърце искам аз да има момъка ми.

Момиче 3.: Сърце да има, пари кат няма, с ко ша си гледаш челядта?

Момиче 1: Ти нимой на мен да ми говориш тъй. Га има разбирателство, сичко има.

Момичетата: /*една през друга*/ - Ами хайде де, стига. Толкоз издържахми, толкоз мълчахми - хайди Калинке, почвай да вадиш китките и да видим на коя мома кой момък ша са падни. За кого ша са венчай.

Малката мома: /*вади от менчето бавно и ритуално първата китка с вързан на нея пръстен. /*

През поле бяга,
носи тояга,
крака му тичат
към теб.
Обича,
вакли овчици,
на теб да нарича!

Мома 5: Въй, ма тва мойта китка! */грабва я от ръката на малката мома и трепетно я слага до сърцето си. И започва да говори престорено/* За чобан Георги ли баш ша отида?! За него ли ша са задомя?! Ми той такъв сприхав. Пък и ракийка си пийва...Мале, мале. Дано довечерка да н` гу сънувам. Щот ако н`гу сънувам, няма дъ съ случи.

Мома 1.: Ти пък! Да н`гу сънуваш! Таквоз хубаво мо`мче! Дано гу сънуваш, щот знам, чи на сиденкити все тайничко го следиш. Хич не ми се вярва да н` гу искаш.

Мома 2: Ай стига де! Кой квот си мисли, да мисли! Аз искам да видя моя късмет!

Малка мома: */вади втора китка/*

Аршин дрънка по постелка,
по постелка, по попрелка.
Всяка мома сукман носи
ама кой й го стъкмоса?

Най-красивия сукман

ти ша носиш

на мегдан!

Мома 2: */Взема китката и я слага до бузата си/* : Въх малеееее, дъль ша стане тъз работа! Е тоз Кръстю, как го искам! Нали си е шивач, ша видите най-модно как шъ хода. И французска рокля ша ми стъкми дажи. Ша са пукатье ут ят!

Мома 1: Стига и ти ма! Французска рокла! На теб ни гердани, ни колани, ни обици ти стигнаха! Виж ква си са накичила! Ся и французска рокла!

Мома 2: Ми накичила съм са, я! Нъл ся мий времиту! Кат ми ревнат пет лапета, тогава ли да са контя!/Сърдито се обръща на другата страна/.

Малка мома: Да вадя ли другите китки?

Всички: Вади ги, вади ги!

Малка мома/вади китка с пръстен и нарича/ :

Зряла дюля и презряла

Тъз тъй люлка залюляла!

Харен човек

шъ тъ земи,

сяко нящо,

що й от него -

шъй за теби!

Мома 4:

Грабва китката и побягва в ъгъла на сцената и започва да плаче. Всички се споглеждат.

Мома 1: Е ква стана сега?! Минка чакаши за ербап Личо наричане, а то кво стана?! За Михаил даскала, дето само чите и дума ни отдумва. Ни в кръчмата с мъжете сиди. Ни на водиницата ша я води. Ни на сбор...Саму ша й чите ...

Мома 6: Аз пък него исках...Такъв възпитан и кротък човек. Тъкъви ъдни очи има – като та пугледни и съ стъписуваш. Може да й минал първа младост, ама спокоен живот с него ша живее онъз, дето ша я земи.

Мома 1 към мома 5 : Ай стига де! То, невидена работа! Я са задоми бат Михаил, я не! Кат го гледам скоро ша чукне четирийсетте. Може и тъй дай ришил – сам да си живей! Хай, Калинке, вади другата китка.

Мома 5 *се успокоява след думите на приятелките й и се връща при тях. Ама е притихнала и замислена.*

Малка мома: */вади китка от менчето, вдига го високо и нарича/:*

Дълга тръба

чак приз Марица
към наше село
ша са стича.
Малки тръбички
три ша има
И ката зима
ти през Марица
ша идиш тука
за да си видиш
майка и тейко
и твойти братя!

Мома 1: */Усмихната/* Таз е мойта китка. Знам аз.../*Срамежливо*/ На сбора в село Скобелево га ходихми, тогъз видях Иван засмян. И той кат ма видя, по мен вървеше. Докат тати са не сопна и му ни речи – да са махваш от тука, че пищов имам и ша та гърмя, да знайш. Пък аз лекичко му съ усмихнъх и ...ми се той мий в ъкъла. Дано да даде Господ туй, що наричаш, Калинке, да стане. Ама да ни казвати на вашти, чи шъ кажат на нашти и посли тати наистина шъ гу гръмни Иван засмян.

Всички момичета се смеят.

Всички /*една през друга*/ : Ние няма да казуваме, ма кът дойди дъ тъ иска и като ни тъ дъдът, ко шъ прайш.

Мома 1: Ко шъ прая...Оф....Шъ прая кот трябва...Щом и мълчаната вода казва...Той шъй...

Малка мома/*вади китка и нарича/:*

Шита риза недошита
Тъмни очи черничеви
Завит мустак
като рак.
Хоро води.
Менци напива.
Ей туй е за твойта нива.

Мома 6: Вика – А бреееее! Мъ вий баб Донкин Младен ли ми нарекохти??? Вай, вай, вай.../ *Смее се/* . Ми той ощи мляко има покрай устата си, ма!

Мома 1: Има той мляко пукръй устата си...Тъй приказваш, ама най-хубавото момче на селото на теб съ падна. Тя баб Донка ако чуе, с бастуна ша дотърчи и ша видиш шо шъ стори. Чи тя гу пази кът учите си.

Мома 2.: Пази тя, ама той е тъкваз лудетина. То не остана китка неоткрадната, не остана вода нинапитъ. Гулям гявул. А пък и имотно момчето. Те майкъ му и тейка му саде на водиницътъ си сидят и работят, а той, тича пу мумити дъ съ зъдява. Нищо, че й най-малко, че недорасло ощи. Щом мълчаната вода тъй е рекла....

Мома 6: А нищо де, нищо.../*личи си, че й е драго и че и е насърце избора/*. Щом мълчаната вода казува...От мен отмятане ни шъ бъди .../*засрамена от признанието си/*

Всички се смеят от сърце.

Мома 7: Ми ний кога шъ си видим късмета? Айде Калинке, вади китката.

Малка мома: */вади китка от менчето и я вдига високо, всички да я видят/*

Косач коси по ливада

по ливада

по грамада.

Вежди вдига,

вода иска...

И иска теби дъ поискъъъ...

Мома 12: Мойта й тъз китка. Кво мъ гледъти. Щом късмета ми е за косач Добри – тъй ще е. Ай Калинке, вади другата китка. Да видим на сестра ми кой шъ съ падни.

Мома 11. Нъ мени още не мий дошъл ридъ. Малка съм ощи мъ како.

Мома 12: Хубава рабутъ. Кът си малка, зако тури киткъ в менчету.

Мома 11: Зако, зако. Ми ...и аз да си вида късметя.

Мома 12: А, така ли била работата? Да си видиш късметя. И де шъ гу денеш тоз късмет да го намериш?

Мома 11: Ми де, де...Ми койту ми съ падни, шъ мъ чакъ да пораснъ.

Всички се смеят.

Мома 12: Хайде Калинке, вади китката, чи туй хем мънинку, хем глупавку.

Малка мома: */вади китка и я вдига високо/*

На стол сиди

Масло гребе

Бял хляб

и вино

ратай му носи.

Рожбити му ни шъ съ боси!

За тебе, моме,

ша е късмета

Писар шта земи-

ни шъ си клета!

Мома 9: */Смее се щастливо/*Е, тъй гу искам писар Драган. Дано дъ стани!

Всички вкупом:Амин!

Малка мома:*/ вади китка/*

Босо зайче

В гора тича.

Ала празен му е джоба.

Но му е чужда

хорската злоба.

Сиромах ерген

ти наричам

и много, много

ще те обича!

Мома 11: Мойта й тъз китка. Нарочно ли ма давати на сиромах Петко? Той не е лош чиляк. Ама да знайти, чи дорде пораснъ и къща ша си напрай и кравичка ша си купи! Та когату си имами рожбъ, да има с какво да я храним. И масълце и сиренце ша си имъми.

Мома 12: Хай ни съ сили толкуз. Чи то верну – на Петку ръкити му фатът, ама кат е сирак и от нийди нищо кат няма, кък ша га построи тъз къща. Малка си ти казах! Догодина друг ирген ша ти съ падни.

Мома 11: Не ща яз друг ирген. Бат Петко е харен човек.

Всички пак се смеят.

Мома 12: Ми баре нимой го баткосва ма, Анке! Бат Петку, та бат Петку, пък шъ му приставаш.

Мома 11: Няма да му приставам! Тати шъ мъ дъде.

Мома 12: /подигравателно/ Можи дъ тъ дъде тати, ама първо бат ти Петко трябва дъ тъ пуискъ.

Мома 11: Шъ мъ пуиска той, шъ мъ пуиска. Аз ощи малко кат пурасна и ша ма пуиска.

Всички отново се смеят.

Малка мома:*/вади от котлето китка/*

Голям увен

на гуляма скала.

Цяло стадо

по него тича,

а теб, моме

той обича!

Мома 10: Мойта й тъз китка, мойта й. Това за на кметъ мумчето ми наричъти. Харно момче й, ама се до пулътъ нъ майка си сиди. Се учи, и ... съ гулимее. Той мене ни шъ мъ земи. Пък и аз негу гу ни щъ. Нъ негу по шъ му приляга някуя кукона.

Всички се смеят.

Малка мома: Е, Златке, то всеки път не става туй, що тука си го думами. Другия път друг момък шти съ падни. */Вади китка от менчето/*

Клечка щом фане
на злато ша стане-
в кисия ще го тури.
За тебе той ще прати
сватове богати.

Мома 8: Ех, търговчиту Ненчу на мени съ падна. Ми той мий ду кръстъ мъ. Ми то дребну, дребну. Ко кат е бугату. Ми ний с негу кът тръгним, яз ъдна глава съм по-гуляма.

Мома 1: Ей пък и ти, какво толкуз. Га ти носи везани чорапе, га ти праи гулеми чирдаци, да си гледаш дребните дичиня...

Мома 8: Ни щъ гу тоз чирчивяк. Аку дойди дъ мъ иска, ша избягам. И да знайти, ша пристана на ....

Мома 12: */Прекъсва мома 8/*Тихо, нищу нимой казува. Тихууу. Ша та чуят самовилити и ша видиш ко шъ стани.

Всички притихват.

Малка мома: */вади последната китка/*

Голям тъпан
в голямо село.
Ей туй ручило
те е подело.
Глашатай Видю
тебе ще води.
На тежка сватба
нас ще проводи!

Мома 6: Много муй голям гласа на Видю. И много му й гулям мустакъ. Ама тати аку мъ дъде на Видю, га ни мъ слушъ, шъ му клъцнъ мустакъ ут към зъпитайкътъ.

Всички прихват в голям смях.

Прибират менчето с мълчаната вода.

Запяват песента Калина гримна остави./ около 3 минути/

Когато свърши песента,момичетата виждат, че от портата /от входа на залата/, се задава баба Рада./Жената е облечена в по-тъмна народна носия и е сс тъмна кърпа на главата/.

Баба Рада: А бре, що чините тука?! Не чакахте аз да Ви наричам, сами си наричате. Ней хубуву тъй да струвати, дъ знайти! Мъ баба ви Рада Магьосница, няма да съ сърди. Сега ша въ завидъ билки да си набирете. Щото днес е Гергьовден – специален ден е, шъ знайти, един от най-омайнити дни в годинътъ. Нъл знайти, чи за сяка болест, а те са 77 и половина, има цяр. И тоз цяр баба ви Радкъ гу знай! И за сяка болка, билкъ шъ ви дъде. А сяка ут вас, ша си земи и омайниче – в любов да съ обриче. Тоз, който сти биндисъли, той мъж дъ ви стани. */ Момите се споглеждат, усмихват се и утвърдително кимат с глави/*Дорде е росна росата, дорде съ дъхъви киткити и билкити, зъ ляк дъ събирем. То и Еньовден е наблизо, ама и сега билки съ бирът. Пък на Еньовден аз ша ви наричам и пак ша ва вода за билки.

Всички моми: Не се сърди, бабо Радо! Ша додим със теби. Таман и на нашите билки да занисем.

Баба Рада*/ към втора мома/* Тъй, Катерино, тъй! Шъ зънсеш билки ти на тейка си, чи цяр дъ нъмери! Кът му викам – на тъз рана, дето тъ стъпка кътъра – меча лапа да слага, той ми дума – чи от де да га земъ. Ей ся муй времиту. И меча лапа шъ му намерим и на майка ти за стомаха лайка шъ откъсним. Кога дойди Еньвден, когат са най-силни билкити, пак шъ събирем и пак шъ му зънисеш.

Тръгват да излизат от сцената, но на стълбите срещат Кекав Георги и жена му. Жената придържа мъжа си, а той е с тъкан месал на главата, направен като шапка.

Баба Рада: Що щеш бре Георги, в ранни ранини? Де си тръгнъл пу гурътъ, когат гости в къщи тряба да пусрещъш?

Жената на Георги: Кво дъ ти думам, бабо Радо! Кво да тъ моля! Георги снощи, баш срещу Гергьовден, нали е инат, зе, че цялъ нощ ряза и ко прай, ко ни прай, тъз нашта голямта ъсма нъл га знайш – сортъ й щял дъ сменя. По хубуу грозди да давала. И кът съ зъпиля – та до сред нощите по нея съ катери. Ся било времиту. Две газини лампи му светихъ, само на инатъ си дъ устуи. Ма, кат риче нещу и нямъ нъзад. Ам нъл знайш – Георги ще! Ся съ билу стоплилу и те така... И посли, умурен, ни хляб искъ, ни водъ пи. Легнъ и таз сабахлян кръс гу були, глава гу були, замаян, заплеснът...Ко да ть кажъ...

Баба Рада: Ам бивъ ли таквиз рабути, ба Георги! Бивъ ли баш срищу Гергьовден, срещу такъв голям празник, ти дъ рабтиш? Ми ни съ работи срищу Гергьовден. Тц!Тц! Тц! Ся...ко дъ тъ прая...Ша зема с мълчанъ водъ дъ тъ измия и ей тука шъ сидити, га съ върним, билки шъ ти дунисъ и целебна отваръ шъ земъ от къщи. Ний и без тва зъ билки утивъми, дорде е росна росата. А сядъйти и чакъйти.

Баба Рада измива очите на Кекав Георги и му дава да пие вода от една стомничка. Настаняват се той и жена му в дъното на сцената, като жена му постила една малка черга. Кекав Георги ляга в скута й.

През това време баба Рада и момите излизат, но докато те излизат, в залата влизат 24 жени от певческите групи на двете читалища и жени от град Мерич Турция. Разминаването става долу, на пътеката на зрителната зала. Жените, които идват, пеят песента. „А бре момче, горноземче”. . Качват се на сцената, като носят в ръцете си съчки, за палене на огън. Подреждат съчките за огъня и запяват песента „Георги ми иска да иде” .

Жена 1: Иии, многу съ зъбавихъ мумити и бабъ Радъ. Е, кое време станъ, пък ощи ги няма.

В това време се чува песен и момите с баба Рада се връщат по пътеката от зрителната зала, като най-отпред върви баба Рада с плетена кошница с билки, а след нея момите носят пресни билки в ръцете си и пеят песента..... .

Баба Рада:*/ когато вече са се качили всички на сцената./* - Малко съ пузъбавихми, амъ минъхме покрай назе да зема иднъ отваръ за Кекав Георги, че ей на полегнал е в скута нъ жина си и нимой дъ стани. Ама яз когат ви казувам – няма дъ работьти на празник и приди празник, вий се н, ма слушъти.

Проправя си път и отива към Георги. Той се надига и тя му дава да пие нещо от малко стъклено шишенце. После Георги пак се подпира на жена си и бавно тръгват да излизат. Баба Рада вади едно стъклено по-голямо шише и им го подава. Жената на Кекав Георги го взема и бавничко тръгват навън по пътеката в зрителната зала.

Баба Рада: Георги, казъх ти! Ни съ ръботи на празник и преди празник. Преди празник съ готвиш гости да ти додат, а не дъ съ кътериш кът кузъ по хъсмътъ. Щот ся на теб не тий дубре, пък другия път и нъ симействуту ти нямъ дъй дубре!.... Госпуд трябвъ дъ съ тачи! Празницити трябвъ дъ съ тачът!

Кекав Георги: Тъй ша е, баб Радо! Тъй шъй! */Излизат от залата Георги и жена му/.*

Баба Рада: Хайде да стъкмим огъня, че неска е гулям день - три пъти трябъ да го обиколим и три песни да му изпейми. Тряба дъ гу прискочим три пъти – първи път – дъ нъ причисти, втори път – дъ сми здрави, трети път – дъ сми берекетлии!

Палят импровизирания огън. С машина за пушек и осветление се правят пламъците. Постепенно, докато жените играят хоро и пеят около него три песни/ „Цъфти ми люляк, расти ми”, „Мама на Георги думаше”, „Ой чобан, чобан” /. *Пламъците стават по-малки. Ред по ред жените, момите и бабите прескачат огъня по три пъти. Спазват ред, като внимават да не се изгорят. През цялото време се шегуват и си говорят. На сцената върви импровизирано уж безредие. Когато свърши ритуалът с прескачането, баба Рада казва*:

Баба Рада: Е, наиграхми съ, нъпяхми съ. Ама до дувечера имами ощи много рабута да свършим. Хайди сига да си ходим в къщити, чи мъжети нъ чакат – питити с руса да умесим, къщити и кушарити с мащерка, с букувъ шумъ и с билки дъ укръсим, на агниту мулитвъ дъ прочитем. Хайде, със здрави. Ша са видим на мегданъ, кога засвири музиката.

Всички бавно се изнасят от сцената, като носят със себе си всичкия реквизит, който са използвали досега.

Музикалният оформител озвучава залата с гергьовденски песни.

Кафе пауза /30 минути/

Втора част:

На сцената върху кръгла синия, са подредени нощви, за месене на хляб. В нощвите има сложено брашно. До нощвите има менче, украсено със здравец. Там са подредени и другите продукти и реквизити, които са необходими за месене на тестото за гергьовската погача. Има оставени и две бели, тъкани кърпи от домашно платно. Има и импровизирана плетена от дървени пръчки ограда. На платно е изрисувана кошара с овце и агнета. Платното се спуска от чига и представлява декора на сцената. Невестата на чобанина, украсява оградата с росни билки, със здравец и с червени конци. На бялото платно, което представлява кошарата, е окачен червен вълнен пояс. Докато украсява, стопанката си припява весела хороводна песен.

От пътеката на залата се задават мома 11 и мома 12.

Стопанката към момите:

Стопанката: Хайде мър мама! Кое време стана, ни могъ дъ умесъ питътъ, чи чакам росната вода. Пък вий къде съ зъгубихти, пу тъмну тръгнъхти и ей на, пладне стана, пък ни съм турилъ питътъ дъ съ пиче.

Мома 11: Идем мамо, идем. Нъл наричане имаши, нъл билки сбиръхми, на – и роса сми ти донели.

Стопанката: Айди да ми пулейти дъ съ измия, чи дорде укръсю, ръцети ми зилени станъхъ.

Мома 12 полива на майка си от стомна вода и стопанката си измива ръцете.

Мома 12 *към майка си*: Мамо, тати де го?

Стопанката: Баща ти утиди да зарови червенто яйце от лани, от Великден, на сридата на нивити – да е богатъ риколтътъ и да е здрава. Хайде, давай да меся питътъ, пък вий ощи можити дъ украсити двора и къщата.

Започва да меси питата и нарича:

Ха да замеся обредната пита, та дъ й плудуродна гудинътъ.

Да даде св. Георги здраве пу хората и пу дубитъка и берекет по нивята и по лозята!/*три пъти го повтаря – бавно и тихо*/

През това време двете моми доукрасяват къщата и говорят:

Мома 12:

Идим с гергьовче

с радост на славей

носим от слънце

песни и здраве.

Мома 11:Идим с гергьовска вода ликовита - от триви и билки в ранна утрин сбрана.

Мома 12: Мамо, кога ша украсим агънцето, дето татко шъ гу коли? Чи много мий мъчну зъ негу.

Стопанката:*/докато меси/* Ни мой бис агни, щерко! Кък тъй биз агни! И най-беднити хоръ агни колят. Пък ний сичку си имми. Нащо стадо най-голяму и най- много агнита ни съ раждът – пък дънь заколим...Кък тъй?!

В това време се появява стопанина.

Стопанката вече е приготвила питата и я носи в импровизираната печка да я пече. Когато вижда мъжа си:

Стопанката: Тез нашти моми за ягниту ревът. Да нь сми гу колили. Курбан да нсми праили.

Бащата: Е, хубавъ работъ. Кък тъй! На свети Георги като не напраим курбан, на кого да напрайм? Ветрове им веят в главите на щерките. Кой знай кво са им нарекли сабаалян.

Мома 12: Их бре, тате! Нимой тъй дума. Сичко ша е наред, къкту тряба! Ай тогаз, вади ягниту, тъ дъ гу украсим и свети Георги да го ареса, пък и да е здраво стадото. Да има много вълна, нови сукмани да си изтъчем и нови кундури дъ си купим.

Бащата:*/смее се/*Ха тъй, дъще! Шъ ти дойди ъкълъ в глъвътъ!

Минава зад платното и идва с агне/плюшена играчка/

Бащата: Ей туй ша е – туй е първото бяло ягне, дет таз година съ роди. Него курбан ша дадем!

Момичетата припяват гергьовденска песен и украсяват агнето с венец от здравец и билки, завързани с червен конец.

Майката: /*към бащата*/А туй менче, с мойта сребърна гримна връз яйцету, дету гу зарови, трябва да гу турим. То яйцету шъ даде сила на посивити, да ръстът здрави и да е берекет. Ама менчету, дет съм гу укръсилъ с червен конец и със здравец, шъ пумагъ, да не ни взимат млякото бродници и мамници. Яз от мама знам кво да наричам и всякъ гудинъ тъй викам: Къкту е бял цвитъ на увошкити, тъй дъй бялу млякуту нъ увцети, къкту й бухнълъ букувътъ шумъ, тъй дъ бухни млякуту в видрото.

Бащата: И ти сега – кога да ходим – нъл ягниту тряба да упрая. Нъл трябва чивирмето дъ въртя.Инъчи – харну си го намислилъ.

Майката: Ами ти много съ забави неска. Момите чак от баира са върнаха и гергьовски билки и роса донесоха, пък ти от кошарата ни мож доде навреми.

Бащата: Кък дъ дода, кат една овца близни и кът има толко мляку за доене. Кък?!

Мома 11: Тате, я ми кажи, кък тъй сякъ година нашто стаду е най-гуляму, имме най-многу ягънца и праим най-хубууту мляку и сирни?

Бащата: Е дъще, нъл виждъш червения пояс, дето на кушарътъ съм закачил?! Тоз пояс плаши злите сили, плаши болестити и помага берекет да има. А зеленити крушуви и букуви клони, също за здраве и берекет ги кичим.

Мома 11: Кога са задумя, на моя мъж шъ кажъ туй, що си ми думал днеска. И той тъй да сторва и ний да имъми много агънца.

Всички се смеят на мечтите на момичето.

Майката: Ай дъ кажим молитвата на св. Георги и на ягнету. Да запалим свещици и посли шъ пудреждъми кот тряба.

Запалват 4 свещи – всеки държи своята свещ, а майката казва най-напред молитвата „Отче наш”

„Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име; да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля както на небето, така и на земята; насъщния ни хляб дай ни днес и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си; и не ни въвеждай в изкушение, но ни избави от лукавия.

Защото Твое е царството и силата, и славата вовеки. Амин!"

Майката отправя и молитва към Свети Георги:

О, всехвални свети великомъчениче Георгие, погледни и на нас, молещите се пред твоя образ, и помогни на тези, които с твърда вяра и надежда пристъпват към твоето застъпничество пред човеколюбивия Бог. Тези Божии раби (*Георги, Марийка, Анка и Ганка*) те знаят като непоколебим борец срещу всяко зло и защитник в нещастията. Твоята всесилна молитва е като лъч, който прорязва небесата и в миг достига до престола на Всевишния. Моли Го, блажени мъчениче, да дари на всички ни здраве на душите и телата. Да ни запази от всяко посегателство на врага, да ни изпрати мирен Ангел – пазител, който да ни наставлява по пътя на доброто и ни закриля от зли човеци. Да ни дари с изобилни плодове на земята и плодородие и напредък в скотовъдството.

Свети великомъчениче Георгие, боголюбивият народ те знае като бърз и навременен Ти си раздал имуществото си на бедните, за да облекчиш тяхната участ, погледни и сега на нас, които търсим твоята всесилна помощ. Ти си отишъл доброволно и без страх на неправеден съд и си изобличил царя за неговото безумно поклонение на идолите, помоли се на Бога и за нас, които сме застрашени от злото в света. Нека твоята постоянна закрила ни пази, за да преминем този земен живот без грехове и падения и с

Божията милост да застанем от дясната страна на Всесветата Единосъщна Троица, за да славословим заедно с тебе и всички светии Бога во веки веков.

Амин!

Всички казват „Амин”

Майката: Айди сига да турим трапезата. Ша турим неосолену сирни – дъ ни секвъ млякуту на овцити, чесън – да бягът злинити и болестити дълеч от хорътъ и добитъка ни, сутляш – кътку набъбва уризъ, тъй дъ нъбъбвъ стадуту ни. / *Двете момичета изнасят каквото каже майка им и го слагат на масата, а тя го подрежда*/ Я вижти, вижти, питътъ дъл е гутовъ.

Мома 12 отива и вади готова пита и я слага върху бяла момина риза.

Майката: А на теб, ступанино, сме ти изплели венец, да гу тура на кълпакъ ти и дъ ти река: Дъ съ плодни градинити, да й пълнъ кушарътъ, дай здрава челядта ти и саму благи думи дъ съ чувът вкъщи! */Закичва венеце на калпака на мъжа си/.*

Сига, щерки наши, шъ въ пратъ да занисети пу нивятъ и пу стъдатъ наченкити. Квит сти ми хубъви, тъй дъй плудуроднъ гудинътъ. Взелъ съм две кърпи в черковата усвитени, в тях шъ сложъ наченкити.

Ти Анке, ша утидиш при кушари при увчари. Наченка на овчеря заниси и ги благуслуви: Кътку съ лей песента, тъй дъ съ лей млякуту приз гудинътъ”. / Отчупва парче от питата, завива го в кърпата и го подава на Анка./ Върви, дете, върви.

Анка тръгва.

Майката: А ти Гане слушай! За нас Свети Георги е и селския ступанин, дето съ грижи зъ нивити и лузята и ги убикаля на бял кон, за да ги пази. Иди при него, дай му наченка , за да я раздаде на орачи, на сеячи, на копачи, на жътвари, на мливари, на вършачи, на берачи – за здраве и берекет!

Ганка: Харно мамо, отюам.

Майката: А ний с тебе стопанино, да идим на нивътъ менчиту да остаим и кът съ върним, да праим чивирмету, че многу гости ша додат, да има с кво да ги посрещнем. Пък посли нъ мигдана ша идим – на хурото дъ съ фаним, да видат сички кък моим ем много дъ ръботим, ем многу да играим.

Стопанина: Хубаву гу речи, булкъ. Тъй шъ сторим!

Двамата излизат от сцената.

Музикалният оформител озвучава залата с народна музика – инструментал хоро.

През това време на сцената се качват четири момъка, които имат на раменете си гергьовски люлки - украсени с цветя и здравец.

Двете момичета, които майката прати да носят пита на овчари и орачи, се задават от двете пътеки на зрителната зала. Ергените както си говорят, започват да се суетят и викат момите.

Момък1*:* Хайде Гинке, хайде Анке, идвайте дъ въ полюлеим на гергьовските люлки, че да ни кажити и коя мума на куго беши наречина тъз утрин.

Момък 1: Хайди де, кажети де сти ходили.

Анка: Ми мама и тати ни пратиха да носим наченки на орачити, на купачити, на чубанити…

Момък 1: Ми на нас няма ли наченки?

Анка: Ти пък, бат Петко, нъл си дюлгерин. На Димитровден пита шъ ти дам.

Момък 1: Хубуу мъ Анке! Ду Димитрувден гладен шъ хода.

Анка: Стига де, бат Петко! Довечира яла у нас, чивирме тати прай - шъ тъ гости.

Момъкът засуква мустаци.

Момък1: Шъ додъ, що дъ нь додъ. Аз къща си нямъм. Близки си нямъм.Дето в чорбаджикръстьовата плевня да спа, у вас ша дода. саму бъща ти да мъ ни изгони!

Анка: Нямъ дъ тъ изгони. Тати е харен човек. Той гости много аресва и шъ муй драго да додиш. Много гостиша имъми, идно гърло повичи ша нахраним.

Момък 2: хайде, качвайти съ на люлкити, да ва пулюлями и на мигдана да ходими, хуро да играйми. И да ти зема китката, Анке, чи колкуту си мъничка, толкуз си магьесница.

Залюляват момичетата. През това време жените запяват от входната врата хороводна песен и с нея влизат и се качват на сцената, като играят хоро.

Стопанина Георги :Хайде веке да отиваме, че ратая доде и рече, чи ягниту е упекъну. да наливами винуту и да сядъми на суфрътъ.

И Вий сти поканини -десет дена яли пили и нищо не вкусили!

Край.

"Настоящата публикация е създадена в рамките на проект". Project No CB005.1.23.033 Project "Joint Network for Common Traditions and Customs in Transborder Area", който се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз по Програма Интеррег за трансгранично сътрудничество между България и Турция. Отговорността за съдържанието на публикацията се носи от Народно читалище "Нов път 2011" и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган."

10.06.2018г. *Калина Монева, "Сдружение Младежта в действие"*